

İstanbul'da heyecan verici keşif: Rumeli Hisarı'nın altında 125 metrelik tünel bulundu

Mayıs 31, 2024 14:56

1452 yılında Fatih Sultan Mehmet'in yaptırdığı [Rumeli Hisarı](#)'na en kapsamlı restorasyon 1953-1955 yılları arasında yapılmıştı. Rumeli Hisarı'nda bu restorasyondan 66 yıl sonra, 2021 yılında İBB Miras ekipleri tekrar restorasyona başlandı. Restorasyonu yürüten ekipler, İstanbul'un fethinin 571'inci yıl dönümünde, 29 Mayıs'ta Rumeli Hisarı'nın altında 125 metre uzunluğunda bir [tünel](#) keşfetti.

Bulunan tünelin girişı sahil kısmında bulunan Çavdarlı Halil Paşa Kulesi'nin hemen yanında bulurken çıkışı ise keşfedilmeyi bekliyor. Hisar'ın üst kısımda bulunan surlara kadar uzandığı tahmin edilen çıkışa ulaşılmasa da 125'inci metresine kadar ulaşılın tünelin içinden vadi su yolu geçerken Bizans veya Osmanlı dönemine ait olduğu düşünülüyor. Tünelin arkeolojik ve bilimsel çalışmaların ardından restorasyonun bitmesiyle vatandaşların ziyaretine açılacağı öğrenildi.

"YERALTI GEÇİDİNİN BULUNTULARINI GÖRÜYORUZ"

İBB Genel Sekreter Yardımcısı Mahir Polat, "Bugün restorasyonumuzun yanı sıra restorasyon sırasında ortaya çıkmış olan ve kamuoyunun büyük ilgisini çeken, bizim de her zaman çalışmalarda dikkat ettiğimiz, önemseydiğimiz bir yapının fiziksel tarihini değil, onun kadar sosyal ve benzeri askeri tarihini de merak ettiğimiz konulara bir tetikleme yapan bir buluntuyla karşı karşıyayız. Hemen arkamda gördüğünüz noktada, bu noktada yaptığımız açmayla beraber restorasyon sırasında karşılaştığımız şu an dikine bir kesitte 125 metre olduğunu bildiğimiz fakat içeride başka kanallar ve kollarla ayrıldığını tahmin ettiğimiz bir yeraltı geçidinin buluntularını görmüş oluyorsunuz" diye konuştu.

"NEMLİ BİR BULUNTU"

Mahir Polat, "Hemen yan tarafımızda gördüğümüz kulenin dikine, yukarıdaki vadiyle beraber çalıştığı bir yeraltı geçidi. Kuleyi baştan başa, suru baştanbaşa geçiyor ve ilerideki vadi tabanı ile birleşen bir zemin olduğunu görüyoruz. Tabii bu oldukça önemli bir buluntu çünkü orta çağ yapısı olarak kabul edilmesi gereken bir yapı. Çünkü biliyorsunuz İstanbul'un fethiyle bir sene sonra orta çağ kapanacaktı. Bir Orta Çağ savunma yapısında, yeraltı geçitlerinin olduğu bir buluntuyla karşılaşmış oluyoruz. Plan düzleminde gösterdiğimizde fotoğraflarıyla beraber desteklediğimizde yine kesitle beraber gördüğümüz alanda sahanın dikine bir geçiş koridoruyla beraber birleştiği görülüyor" dedi.

"ARKEOMETRE DEDİĞİMİZ ÇALIŞMA METODUYLA YORUMLAR YAPILMASI MÜMKÜN OLACAK"

Polat, "Bu noktadan itibaren girdiğinizde 1-1 buçuk metre bir yüksekliğinde başlayıp sonra ortada surun bugün içinde kalan yani Hisarın ortasında kalan sarnıç bölümünde 4 buçuk metrelerce varan yüksekliklerle oldukça iddialı bir geçiş koridoru olarak tasarlandığı, beden duvarlarında gördüğünüz, yan duvarların Hisar'ın yapım sırasındaki yapım tekniğindeki moloz örgü sistemine sahip olduğu, üst örtüsünün de belirli noktalarda 1900'lü başına kadar gelecek düzenlemelerle ara ara dönemlerde onların gördüğü görülüyor. Böyle bir buluntu arkadaşlar tabii ki bu aşamadan sonra arkeometre dediğimiz çalışma metoduyla harç analizleri, malzeme analizleri, yapım tekniği analizleriyle daha da çalışılarak ileri bilgiler, yorumlar yapılmasını mümkün kılacak. Ama şu haliyle gördüğümüzde kısa bir yorum yapacak olursak [fetih](#) sırasında tam bu noktada biliyorsunuz yukarıda doğa tepe noktası da var. Fatih Sultan Mehmet'in burada üç paşasına yapımını emrettiği ve İstanbul'un fethinin aslında nişanesi olan karşı tarafta Anadolu Hisarı ki restorasyonunu yeni tamamlamıştık görüyorsunuz. Boğazkesen noktası olarak bilinen noktada başlayan bu yapımla beraber dört ay gibi kısa sürede yapılmış bu muazzam yapının aslında askeri teknikler açısından da bazı ihtiyaçları gördüğü anlaşıyor" ifadelerini kullandı.

"6'YA YAKIN GEÇİDİN ALT GÖRÜNTÜLERİNİN ORTAYA ÇIKTIĞI TARİHİ FOTOĞRAFLAR MEVCUT"

Bunun gibi 6 tane tünelin daha var olduğunun tahmin edildiğini söyleyen Mahir Polat, "1920- 1930'lu yıllarda ilk önümüzden geçen bu dolgu yolu oluşmadan önce yapılan genişletme sırasında açılmış kesitlerde, orada da 6'ya yakın geçidin alt görüntülerinin ortaya çıktığı tarihi fotoğraflar mevcut. Biz ilk defa bu bölgede yoğun yeraltı geçiş noktalarının olduğunu bilimsel olarak bir restorasyon çalışmasını da ortaya koymuş, diğerlerini yol açma çalışmalarında tahrip edilmiş, bir defa görülmüş, üstüne bilimsel çalışma yapılmamış ya da belirli tanıklıklarla tevatüren söylenmiş meselelerin tamamını ilk defa ayrıntılı bir şekilde ortaya çıkarmış bir restorasyonu sizinle paylaşıyoruz. Bu aşamadan sonra bilimsel araştırmalara ve tarihi yorumlara devam edecek. Biz benim ilk yorumum buranın bir dere yatağı üzerinde Çukurçeşme'den başlayan yukarıdaki hattın su tahliyesiyle başlayan ve fakat burçlara geldiği noktada yapım sırasında bunun bir geçiş ve denize iniş noktası olma, bir gizlenmiş ve korunaklı bir geçiş noktası olarak yapıldığı, tahkim edildiği bir alan" dedi.

"KENDİNİ ADETA BİZE GÖSTERMEYE ÇALIŞAN BİR BULUNTUDAN BAHSEDİYORUZ"

Geçidin fethin 571'inci yıl dönümü gününde bulunduğu altını çizen Polat, "Bu tür şeylerde hep süresini bekleme zamanını bekleme vardır, öyle değil. İlginç bir şekilde tam o gün ortaya çıkmış bir buluntudan bahsediyoruz. Yani kendini adeta bize göstermeye çalışan bir buluntudan bahsediyoruz. [İstanbul](#)'da için ve dünya tarihi için hayırlı

uğurlu olsun. Çok özel bir buluş olduğunu biliyoruz, hissediyoruz. Restorasyon bittiğinde de insanların gezmesine, ziyaret etmesine uygun hale getireceğiz" diye konuştu.